

**Govor na grobu neznanega sovjetskega partizana
na Črnem vrhu nad Idrijo
(Sreda, 24. april 2019, Miloš Šonc)**

Spoštovani!

Vsaka vojna je zlo, vendar je II. svetovna vojna, ki so jo začele sile osi Nemčija, Italija in Japonska na ideji rasne večvrednosti ter težnje po zaslužnjevanju narodov, osvajanju ozemelj in izkoriščanju naravnih bogastev, potencirano večkratno zlo.

Nikoli se ne bi smelo zgoditi, da zavestno opravičevanje oz. izvajanje najhuših zločinov proti človeštvu postane resničnost. A vendar se svet vrti po svojih tirnicah in tako je bil upor proti največjemu zlu XX. stoletja, ki se je pričel ravno na tleh bivše Jugoslavije in Sovjetske zveze tisti, ki je ne le ustavljal to zlo, temveč na koncu tudi v sodelovanju z zavezniki zmagal v boju nad nacifašizmom.

A vendar so številne žrtve, ki so jih prispevali naši narodi tiste, ki zahtevajo vse spoštovanje. Trpljenje vseh in vsakogar posebej je razlog, da se poklonimo spominu neznanega sovjetskega borca, ki je svoje življenje dal daleč od svoje domovine, a za pravično stvar. Razmislek o tem, da njegova mati nikoli ni vedela za grob svojega padlega sina - junaka, je tisti, ki širi krog trpečih in časovno ter simbolno kaže na nesprejemljivost vojne. Tako takrat kot danes.

In vendar je samo upor in boj proti vsakršnemu zlu na svetu tisti, ki visoko dviguje zastavo svobode, miru, enakopravnosti ter predvsem človečnosti in medsebojnega spoštovanja ter sodelovanja.

Te vrednote, za katere so premnogi dali svoja življenja niso pozabljene. Nasprotno! Tudi ta današnji spoštljiv obisk neznanega junaka, ki je dal življenje za to, da danes živimo v miru, je dokaz, da je za ideale vredno živeti in da je vredno posegati po zvezdah na nebu.

Da, za to je vredno tudi dati življenje.

Naj mu zvezde sijejo in naj so mu slava ter naša zahvala večni spremljevalec.

Hkrati pa smo mi živi dolžni, da vse njegove in naše idelale naših narodov in ljudi udejanimo v življenju.